

ПРИЛОГ 1

ПРЕДЛОГ ЗА УРЕЂЕЊЕ СТАТУСА ДОМАЋИХ И СТРАНИХ ПОСМАТРАЧА

Наведене одредбе су предложене на основу решења из Упутства за спровођење избора Републичке изборне комисије (РИК) и препоручених стандарда за међународно посматрање избора.

Наведене одредбе су предлози Посматрачке мисије Удружења „ЦРТА“ и чланови су формулисани као препоруке за Градску изборну комисију у смислу допуне постојећих аката, пре свега Упутства за спровођење избора за одборнике Скупштине Града Београда који регулишу рад органа за посматрање избора (Градске изборне комисије).

- 1. Препоруке да Упутство за спровођење избора садржи одредбе које се односе на процедуре за пријаве домаћих и страних посматрача:**

ПРАЋЕЊЕ РАДА ОРГАНА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ИЗБОРА

Посматрачи

Члан 1.

- (1) Заинтересована регистрована удружења, домаћа и страна, која желе да прате рад органа за спровођење избора за одборнике скупштине града Београда (Градске изборне комисије и бирачких одбора) подносе пријаву Градској изборној комисији, на Обрасцу _____ (ознака и број обрасца) најкасније до ____ (датум).
- (2) Уз пријаву за праћење рада органа за спровођење избора прилаже се извод из Регистра удружења и списак лица која се пријављују за посматраче на Обрасцу (ознака и број обрасца)
- (3) Удружење може за посматрача да пријави само пунолетног држављанина Републике Србије.
- (4) Удружење не може за посматрача да пријави члана органа и тела ангажованих на спровођењу избора, као ни кандидата на изборима.
- (5) Седници Градске изборне комисије не може истовремено да присуствују више од два посматрача испред истог удружења.
- (6) Рад појединог бирачког одбора не могу истовремено пратити два посматрача испред истог удружења.
- (7) Испуњеност услова за праћење рада органа на спровођењу избора констатује председавајући на седници Градске изборне комисије.

Овлашћење и акредитације

Члан 2.

- (1) По констатацији о испуњености услова за праћење рада органа на спровођењу избора, Градска изборна комисија подносиоцу пријаве издаје одговарајуће овлашћење,

а посматрачима одговарајуће акредитације у које се уписују неопходни подаци из списка приложеног уз пријаву.

(2) У случају констатације о испуњености услова за праћење рада органа за спровођење избора – бирачких одбора, Градска изборна комисија доноси одговарајуће Решење са пратећим акредитацијама најкасније 10 радних дана пре дана одржавања избора.

(3) Трошкове праћења рада органа за спровођење избора сnose подносиоци пријаве чији посматрачи прате изборе.

Положај посматрача

Члан 3.

(1) Посматрачи дужни су да акредитације носе на видном месту.

(2) Органи за спровођење избора и радна тела дужни су да посматрачима омогуће несметано праћење сваке изборне радње.

Члан 4.

(1) Посматрачи рада Градске изборне комисије у седишту Градске изборне комисије дужни су да се крећу у оквиру овлашћења која су добили од Градске изборне комисије.

(2) Посматрачи рада бирачког одбора дужни су да поступају по правилима о одржавању реда на бирачком месту.

(3) Бирачки одбор може да удаљи посматрача с бирачког места ако се посматрач не придржава правила о одржавању реда на бирачком месту, ако на бирачком месту користи мобилни телефон или друга средства веза и комуникација, а посебно ако се на било који начин меша у рад бирачког одбора.

(4) Бирачки одбор је дужан да о удаљењу посматрача и разлозима за удаљење одмах обавести Градску изборну комисију.

(5) Градска изборна комисија може да посматрачу одузме акредитацију ако се посматрач не понаша у оквиру својих овлашћења.

2. У погледу обавеза бирачког одбора, битно је да акт који регулише спровођење избора садржи одредбу којом се уводи обавеза бирачких одбора да акредитованим посматрачима омогући несметано праћење изборних радњи на дан избора

Пример: Члан 33 Правила о раду бирачких одбора Републичке изборне комисије

Члан 33.

(1) Бирачки одбор је дужан да посматрачима којима је Републичка изборна комисија одобрила праћење избора и издала акредитације, омогући несметано праћење сваке изборне радње и да у записнику о свом раду констатује њихово присуство.

(2) Бирачки одбор може да удаљи посматрача са бирачког места ако нарушава ред на бирачком месту, омета рад бирачког одбора, а посебно ако на било који начин покуша да учествује у раду бирачког одбора, што констатује у свом записнику о раду бирачког одбора, уз навођење разлога за удаљавање.